

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta

2011/2116(INI)

30.8.2011

MIETINTÖLUONNOS

eurooppaosuuskunnan sääntöjen täydentämisestä henkilöstöedustuksen osalta
(2011/2116(INI))

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta

Esittelijä: Sven Giegold

PR_INI

SISÄLTÖ

Sivu

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS..... 3

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

eurooppaosuuskunnan sääntöjen täydentämisestä henkilöstöedustuksen osalta (2011/2116(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen¹ 4, 54, 151 ja 154 artiklan,
- ottaa huomioon 3. kesäkuuta 2002 annetun ILO:n suosituksen nro 193 osuustoiminnan edistämisestä,
- ottaa huomioon eurooppayhtiön (SE) säännöistä 8. lokakuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2157/2001²,
- ottaa huomioon eurooppaosuuskunnan (SCE) säännöistä 22. heinäkuuta 2003 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1435/2003³,
- ottaa huomioon 8. lokakuuta 2001 annetun neuvoston direktiivin 2001/86/EY⁴ eurooppayhtiön sääntöjen täydentämisestä henkilöstöedustuksen osalta,
- ottaa huomioon 22. heinäkuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/72/EY⁵ eurooppaosuuskunnan sääntöjen täydentämisestä henkilöstöedustuksen osalta,
- ottaa huomioon 23. helmikuuta 2004 annetun komission tiedonannon osuuskuntien edistämisestä Euroopassa (KOM(2004)0018),
- ottaa huomioon 3. maaliskuuta 2010 annetun komission tiedonannon "Eurooppa 2020: Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia" (KOM(2010)2020),
- ottaa huomioon 27. lokakuuta 2010 annetun komission tiedonannon "Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti – Kohti kilpailukykyistä sosiaalista markkinataloutta – 50 ehdotusta yhteistyön, yritystoiminnan ja vuorovaikutuksen parantamiseksi" (KOM(2010)0608),
- ottaa huomioon 16. joulukuuta 2010 annetun komission tiedonannon "Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan eurooppalainen foorumi: Eurooppalaiset puitteet sosiaaliselle ja alueelliselle yhteenkuuluvuudelle" (KOM(2010)0758),
- ottaa huomioon 13. huhtikuuta 2011 annetun komission tiedonannon "Sisämarkkinoiden toimenpidepaketti 12 viputekijää kasvun vauhdittamiseksi ja luottamuksen lisäämiseksi 'Yhdessä uuteen kasvuun'" (KOM(2011)0206),

---

¹ EUVL C 83, 30.3.2010.

² EYVL L 294, 10.11.2001, s. 1.

³ EUVL L 207, 18.8.2003, s. 1.

⁴ EYVL L 294, 10.11.2001, s. 22.

⁵ EUVL L 207, 18.8.2003, s. 25.

- ottaa huomioon yhteenvetoraportin¹ direktiivistä 2003/72/EY, joka koskee eurooppaosuuskunnan sääntöjen täydentämistä henkilöstöedustuksen osalta,
  - ottaa huomioon eurooppaosuuskunnan säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1435/2003 täytäntöönpanoa koskevan selvityksen²,
  - ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien julistaman osuustoiminnan teemavuoden 2012³,
  - ottaa huomioon osuustoimintamallia koskevan ILO:n raportin "Resilience of the Cooperative Business Model in Times of Crisis"⁴,
  - ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon yritysmuotojen moninaisuudesta⁵,
  - ottaa huomioon 19. helmikuuta 2009 antamansa päätöslauselman osuus- ja yhteisötaloudesta⁶,
  - ottaa huomioon 19. helmikuuta 2009 antamansa päätöslauselman "Työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevista yleisistä puitteista Euroopan yhteisössä annetun direktiivin 2002/14/EY soveltaminen"⁷,
  - ottaa huomioon 5. kesäkuuta 2003 antamansa päätöslauselman työntekijöiden taloudellisen osallistumisen edistämisestä⁸,
  - ottaa huomioon 16. syyskuuta 2010 annetun komission kertomuksen eurooppaosuuskunnan sääntöjen täydentämisestä henkilöstöedustuksen osalta 22. heinäkuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/72/EY uudelleentarkastelusta (KOM(2010)0481),
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
  - ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan mietinnön sekä oikeudellisten asioiden valiokunnan ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot (A7-0000/2011),
- A. ottaa huomioon, että osuustoiminnalliset yritykset edistävät jäsentensä ja asiakkaidensa etuja ja pyrkivät vastaamaan yhteiskunnallisiin haasteisiin, mutta ne eivät pyri osakkaidensa taloudellisen hyödyn maksimointiin;
- B. katsoo, että osuuskunnat ovat Euroopan talouden tärkeä tukipilari ja ne edistävät merkittävästi sosiaalista innovointia; toteaa myös, että Euroopassa on 160 000

¹ Yhteenvedon laatija: työoikeuden professori Fernando Valdés Dal-Ré, Labour Asociados Consultores, 2008.

² Selvityksen laatija: Cooperatives Europe, European Research Institute on Cooperative and Social Enterprises, EKAI Center, 2010.

³ Yhdistyneet kansakunnat, A/RES/64/136.

⁴ Johnston Birchall ja Lou Hammond Ketilson, Kansainvälinen työjärjestö, 2009.

⁵ EUVL C 318, 22.12.2009, s. 22.

⁶ EUVL C 76E, 25.3.2010, s. 16.

⁷ EUVL C 76E, 25.3.2010, s. 11.

⁸ EUVL C 68E, 18.3.2004, s. 429.

osuuskuntaa, jotka tarjoavat työpaikan noin 5,4 miljoonalle ja joiden omistajien osuus kaikista eurooppalaisista on yli neljännes;

- C. muistuttaa, että osuustoiminnalliset yritykset luovat myös laadukkaita, osallistavia ja kriisioloissakin säilyviä työpaikkoja, joihin usein palkataan naispuolisia ja maahanmuuttajataustaisia työntekijöitä; toteaa, että osuustoiminnallisen toimintamallinsa ansiosta ne ovat lisänneet liikevaihtoaan ja kasvuaan kriisin aikana ja vältäneet muita yrityksiä paremmin konkurssit ja irtisanomiset;
- D. ottaa huomioon, että osuuskuntia ja työntekijöiden osallistumista koskeva lainsäädäntö vaihtelee EU-maasta toiseen;
- E. ottaa huomioon, että eurooppaosuuskunnan säännöt ovat on toistaiseksi osuus- ja yhteisötalouden ainoa unionin tason oikeudellinen muoto, koska komissio perui vuonna 2003 eurooppalaista yhdistystä ja eurooppalaista keskinäistä yhtiötä koskevat ehdotuksensa ja koska eurooppalaisen säätiön peruskirja on yhä vasta kehitteillä;
- F. katsoo, että eurooppaosuuskunnan säännöt merkitsevät edistymistä unionin tason osuustoimintamallin tunnustamisessa myös niissä jäsenvaltioissa, joissa luottamus osuustoiminnan periaatteisiin on horjunut historiallisista syistä;

Osuuskunnat EU:n toimintaympäristössä

- 1. muistuttaa, että osuuskunnat ja muut osuus- ja yhteisötalouden yritykset ovat osa EU:n sosiaalista mallia ja sisämarkkinoita ja että ne siksi ansaitsevat selkeän tunnustuksen ja voimakasta tukea, kuten joidenkin jäsenvaltioiden perustuslaeissa ja monissa keskeisissä EU:n asiakirjoissa korostetaan;
- 2. huomauttaa, että eurooppaosuuskunnan säännöistä (jäljempänä "osuustoimintasäännöt") 22. heinäkuuta 2003 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1435/2003 ja neuvoston direktiivi 2003/72/EY eurooppaosuuskunnan sääntöjen täydentämisestä henkilöstöedustuksen osalta (jäljempänä "osuustoimintadirektiivi") liittyvät läheisesti yhteen;
- 3. pitää valitettavana, että eurooppaosuuskunnasta ei vielä ole sen vähäisen käytön vuoksi tullut menestystä – vuoteen 2010 mennessä oli perustettu vain 17 tällaista osuuskuntaa ja niissä on yhteensä 32 työntekijää¹;
- 4. panee merkille, että eurooppaosuuskunnan käyttö rajoittuu usein toisen asteen osuuskuntiin, jotka muodostuvat yksinomaan oikeushenkilöistä;

Työntekijöiden osallistuminen eurooppaosuuskunnissa

- 5. pitää myönteisenä sitä, että työntekijöiden osallistumista koskevia määräyksiä pidetään eurooppaosuuskunnan peruselementtinä; huomauttaa kuitenkin, että ne eivät ehkä täytä osuuskuntien erityisluonteesta johtuvia vaatimuksia;
- 6. panee merkille, että osuustoimintadirektiiviä ei pitäisi tarkistaa ennen osuustoimintasääntöjen tarkistamista;

---

¹ KOM(2010)0481.

7. korostaa, että osuustoimintadirektiiviä tarkistettaessa olisi otettava huomioon osuuskuntien työntekijöiden erityistarpeet, kuten se, että yrityksen omistaja voi olla myös sen työntekijä; kehottaa komissiota kehittämään tapoja edistää työntekijöiden ja asiakkaiden omistajuutta osuuskunnissa;

Osuustoimintasääntöjen tulevaisuus

8. korostaa, että osuustoimintasäännöt eivät monimutkaisuutensa vuoksi täytä osuuskuntien tarpeita ja että niitä olisi yksinkertaistettava, jotta ne olisivat käyttäjävälisemmät;
9. kiinnittää huomiota osuustoiminnallisten perinteiden ja lainsäädännön erilaisuuteen eri EU-maissa ja korostaa, että osuustoimintasääntöjen olisi tarjottava eurooppaosuuskunnille itsenäiset oikeudelliset toimintapuitteet;
10. vaatii, että kaikki sidosryhmät on otettava täysin mukaan tarkistamiseen;

Osuuskuntien ja eurooppaosuuskuntien työpaikkatarjonnan kehittäminen ja osuuskuntien tukeminen osuus- ja yhteisötalouden peruselementteinä

11. pitää valitettavana, että komissio ei juurikaan ole ottanut huomioon parlamentin osuustoimintaa koskevia suosituksia; muistuttaa, että asiaa koskevassa päätöslauselmassa¹ vaadittiin muuan muassa, että
- osuus- ja yhteisötalouden yritysten erityispiirteet olisi oivallettava ja otettava huomioon EU:n politiikoissa
  - olisi varmistettava, että Euroopan pk-yritysten seurantakeskus ottaa osuus- ja yhteisötalouden yritykset mukaan tutkimuksiinsa
  - vuoropuhelua osuus- ja yhteisötalouden yritysten kanssa olisi lisättävä
  - jäsenvaltioissa olisi parannettava tällaisten yritysten oikeudellisia toimintapuitteita;
12. muistuttaa, että komissio on tiedonannossaan KOM(2004)0018 sitoutunut 12 toimeen, joiden mukaisesti
- tuetaan sidosryhmiä ja järjestetään jäsenneltyä tietojenvaihtoa
  - levitetään parhaita käytäntöjä kansallisen lainsäädännön parantamiseksi
  - kootaan eurooppalaista tilastotietoa osuuskunnista
  - yksinkertaistetaan ja tarkistetaan EU:n osuustoimintalainsäädäntöä
  - käynnistetään räätälöityjä koulutusohjelmia ja sisällytetään Euroopan investointirahaston välineisiin viittauksia osuuskuntiin;
13. pitää valitettavana, että näistä sitoumuksista vain kolme on pantu täytäntöön ja että tulokset ovat olleet vaatimattomia; korostaa, että nämä puutteet rajoittavat osuuskuntien kehittämismahdollisuuksia;
14. toteaa, että jos ei ole resursseja, ei ole tuloksiakaan; korostaa, että komissiossa on pikaisesti parannettava osuus- ja yhteisötalouteen liittyvää organisaatiota ja resursseja, koska nykyään osaaminen on hajallaan ja henkilökuntaa niukasti;

---

¹ EUVL C 76, 25.3.2010, s. 16.

15. korostaa, että EU:n kaikilla politiikan aloilla on tunnustettava osuuskuntien ja muiden osuus- ja yhteisötalouden yritysten erityispiirteet ja niiden tuoma lisäarvo erityisesti siten, että mukautetaan julkisia hankintoja, valtiontukia ja varainhoitosäännöksiä koskevaa lainsäädäntöä;
16. kehottaa komissiota ottamaan huomioon osuuskuntien rahoitusrakenteen pääomavaatimuksia koskevassa lainsäädännössä ja tilinpito- ja raportointivaatimuksissa; huomauttaa, että osuuskunnan osakkeiden ja jakamattomien varojen lunastusta koskevaa lainsäädäntöä sovelletaan kaikkiin osuuskuntiin ja etenkin osuustoiminnallisiin pankkeihin;
17. pitää myönteisenä sitä, että sisämarkkinoiden toimenpidepaketissa otetaan huomioon tarve edistää osuus- ja yhteisötaloutta, ja kehottaa komissiota käynnistämään kauan odotetun osuustoiminnallisiin periaatteisiin perustuvan "sosiaalisen yrittäjyyden aloitteen"¹;
18. kehottaa komissiota luomaan yhdessä jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kanssa osuus- ja yhteisötalouden toimintapuitteet, jotta voidaan kannustaa parhaiden käytäntöjen vaihtoon ja parantaa näin vähitellen sääntöjä ja käytäntöjä erityisesti sellaisissa asioissa kuin verotus, lainananto, hallinnolliset rasitteet, konsultointi ja yritystukitoiminta;
19. kehottaa toteuttamaan yrityskonsultointia, henkilöstön koulutusta ja muuta vastaavaa yritystukitoimintaa ja huolehtimaan osuuskuntien rahoitusmahdollisuuksista ja erityisesti työntekijöiden ja asiakkaiden yritysostomahdollisuuksista, koska nämä ovat aliarvostettuja keinoja pelastaa yrityksiä kriisiaikoina ja luovuttaa perheyriytyksiä;
20. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

---

¹ <http://www.ica.coop/coop/principles.html>.